

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ เป็นสถาบันการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ที่จัดการเรียนการสอนในด้านวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี โดยได้มีการประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ในวันที่ 8 สิงหาคม 2500 โดยใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ” สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 ได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในกรมอาชีวศึกษา โดยมีการแยกกรมอาชีวศึกษาเป็นอีกกรมหนึ่ง เรียกชื่อว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา” และแบ่งสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เคยอยู่ในความดูแลของกรมอาชีวศึกษาบางส่วน มาขึ้นอยู่กับหน่วยงานใหม่นี้ จึงทำให้วิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพต้องย้ายสังกัดจากกรมอาชีวศึกษา มาขึ้นตรงต่อ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา และต่อมาในปี พ.ศ. 2531 ได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ให้ใหม่ว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (Rajamangala Institute of Technology)” ดังนั้นวิทยาลัยเทคนิคภาคพายัพ แต่เดิมจึงมีชื่อใหม่ในปัจจุบันว่า “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ” รวมเวลาของการจัดตั้งถึงปีปัจจุบันได้ 43 ปี

ช่วงปีแรก ๆ สถานศึกษาแห่งนี้ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใน 6 แผนกวิชาคือ ช่างยนต์ ช่างกลโลหะ ช่างไฟฟ้า ช่างก่อสร้าง ช่างครุภัณฑ์ และ พาณิชยกรรม ต่อมาได้มีการขยายการจัดการศึกษาให้สูงขึ้นในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี และเพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการให้การจัดการศึกษาในระดับ ปวช. ไปอยู่ในความดูแลของ องค์การบริหารส่วนตำบล และส่วนที่สูงกว่า ปวช. คือระดับ ปวส. และระดับปริญญาตรี ซึ่งถือเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา ไม่ต้องอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล ทางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จึงได้มีนโยบายให้วิทยาเขตต่าง ๆ งดรับนักศึกษาในระดับ ปวช. และมุ่งขยายการศึกษาในระดับ ปวส. และปริญญาตรี ให้มากขึ้น

ปัจจุบันวิทยาเขตภาคพายัพ ได้จัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ 3 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ และประเภทวิชาศิลปกรรม ซึ่งทุก ๆ สายอาชีพ มีการศึกษาตั้งแต่ระดับ ปวส. และระดับปริญญาตรี โดยแบ่งเป็นระดับ ปวส. จำนวน 28 แผนก และระดับปริญญาตรี จำนวน 24 สาขาวิชา เนื่องจากวิทยาเขตภาคพายัพ เป็นสถานศึกษาที่เน้นทางด้านการศึกษาปฏิบัติสำหรับวิชาชีพต่าง ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้วัสดุฝึกและอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เป็นจำนวนมากในการเรียนการสอนของแต่ละภาคการศึกษาโดยเฉพาะวัสดุฝึกทางด้านช่างอุตสาหกรรมที่มีราคาแพง ดังนั้นวิทยาเขตฯ จึงควรมีระบบการควบคุมพัสดุที่ดี มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา เพราะการควบคุมระบบพัสดุเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่วิทยาเขตฯ ควรจะให้ความสนใจ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในการควบคุมระบบพัสดุ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน เช่น เมื่อถึงชั่วโมงเรียนถ้าไม่มีวัสดุตามที่จำเป็นจะต้องใช้ ทำให้การเรียนการสอนไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้เพราะการเรียนการสอนจะราบรื่นและมีประสิทธิภาพได้นั้น อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้สาธิต และมีวัสดุสำหรับนักศึกษาได้ใช้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองในชั่วโมงเรียนวิชาต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้การขาดการควบคุมพัสดุที่ดี ก็อาจจะทำให้การสูญหายของทรัพย์สิน หรือมีการทุจริตเกิดขึ้นได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการวางระบบการควบคุมพัสดุเพื่อให้การใช้พัสดุ การจัดหาพัสดุ การบำรุงรักษาพัสดุนั้นเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานมากที่สุดเพราะถ้าหน่วยงานใดขาดการจัดการพัสดุที่ดีแล้ว ย่อมทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ประสบความล้มเหลว หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ทางวิทยาเขตภาคพายัพได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาการควบคุมระบบพัสดุ นอกจากกฎระเบียบของทางราชการว่าด้วยการพัสดุแล้ว ควรมีการกำหนดแนวทางระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อให้เป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น มีความคล่องตัวในการจัดซื้อหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ยังต้องใช้กฎระเบียบว่าด้วยการพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ (สถาบันยังไม่ได้ออกนอกระบบราชการ) ดังนั้นหากการดำเนินงานเกี่ยวกับพัสดุของสถาบันศึกษาเกิดความผิดพลาด หรือข้อบกพร่องทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีความคิดในทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัยแล้วแต่กรณี

จากความสำคัญของระบบการควบคุมพัสดุซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติงานในสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าควรจะได้ทำการศึกษาในเรื่องนี้ เพื่อให้ทราบสภาพและปัญหาและวิธีการในการควบคุมระบบพัสดุของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อการศึกษาลักษณะการดำเนินงานของระบบการควบคุมพัสดุ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน เพื่อหาแนวทางพัฒนาระบบการควบคุมพัสดุ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ทราบถึงลักษณะการทำงานของระบบการควบคุมพัสดุ และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับพัสดุ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ

ได้แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของระบบการควบคุมพัสดุของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ